

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ПОГОДЖЕНО

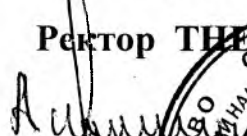
**Голова профспілкового комітету
Працівників ТНЕУ**

 Бруханський Р. Ф.

« » 2015 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ТНЕУ

 Крисовацький А. І.

«25» 11 2015 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

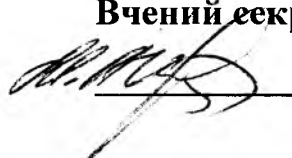
«СХВАЛЕНО»

Вченою радою ТНЕУ

«25» 11 2015 р.

Протокол № 3

Вчений секретар

 Мудрак М. А.

Тернопіль-2015

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Юридична клініка є структурним підрозділом Тернопільського Національного економічного університету (далі Університет). Юридична клініка створена згідно з наказом ректора як база для практичного навчання та проведення навчальної практики студентів старших курсів.

1.2. У своїй діяльності юридична клініка керується законодавством України, Статутом Тернопільського Національного Економічного Університету, Типовим положенням про юридичну клініку вищого навчального закладу України, затвердженим наказом МОН України № 592 від 03.08.2006 р., та Положенням про юридичну клініку, затвердженим ректором ТНЕУ.

1.3. Юридична клініка не є юридичною особою.

1.4.Юридична клініка, як структурний підрозділ, може мати відповідні штампи і бланки з власним найменуванням.

1.5.Юридична клініка для досягнення своїх цілей користується майном Тернопільського національного економічного університету.

1.6.Місцезнаходження юридичної клініки: вул. Микулинецька 46, к. 301. м. Тернопіль, 46005.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

2.1. Метою юридичної клініки є:

- підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок студентів юридичних спеціальностей;
- забезпечення доступу представників соціально вразливих груп суспільства до правової допомоги;
- формування правової культури громадян;
- підготовка та навчання студентів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;

- розширення співробітництва вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців-юристів, із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями; правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями;
- впровадження в навчальний процес елементів практичної підготовки студентів-правників у сфері юридичних послуг.

2.2. Основні завдання юридичної клініки:

- надання студентам-юристам можливості закріпити і перевірити свої теоретичні знання на практиці шляхом самостійної роботи з юридичними справами з повною відповідальністю за їх результат;
- забезпечення студентів-юристів базою для проходження навчально-виробничої практики;
- забезпечення можливості спілкування студентів під час навчального процесу з фахівцями-практиками судових і правоохоронних органів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань їх діяльності;
- надання громадянам соціально-вразливих верств населення безоплатних юридичних консультацій;
- проведення заходів з правової освіти населення;
- підвищення рівня правової культури громадян;
- утвердження у громадян впевненості в реальності правових гарантій їх прав;
- створення ефективного механізму обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та юридичною клінікою, що дозволить оперативно реагувати на практичні потреби громадян

2.3. Відповідно до мети та завдань юридичної клініки, для її повного та ефективного функціонування керівництво юридичної клініки і вищого навчального заклад організовує й забезпечує:

- проведення спецкурсу з «Основ юридичної клінічної практики», де охоплюються засади та функції діяльності юридичних клінік, а також акцентується увага на основних аспектах юридичної практики;
- проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності юридичної клініки;
- проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів;
- надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України;
- проведення роботи з документами правового характеру і базами даних;
- підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань;
- співпрацю з представниками державних і недержавних органів та організацій;
- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань;
- проведення роботи з систематизації й аналізу судової практики України, рішень Європейського Суду з прав людини, вирішення юридичних питань у правоохоронних органах, органах державної влади і місцевого самоврядування;
- співробітництво з іншими юридичними клініками вищих навчальних закладів України та за межами держави.

2.4. Юридична клініка здійснює свою діяльність у таких формах:

- навчальних занять (вступних та з підвищення кваліфікаційних навичок);
- громадської приймальні;
- представництва інтересів громадян у суді та інших державних органах, органах місцевого самоврядування;

- правового супроводження подання індивідуальних звернень громадянами до Європейського Суду з прав людини;
- правоосвітніх заходів з різними категоріями громадян (в т.ч. із шкільною молоддю).

Основною формою діяльності юридичної клініки є її діяльність як громадської приймальні, у межах якої студенти Університету надають відповідну правову допомогу шляхом надання усних консультацій з правових питань та надання письмових консультацій з правових питань та відповідей на письмові звернення громадян.

2.5. Юридична клініка також здійснює інші види діяльності, які не суперечать Конституції України та чинному законодавству.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

3.1. Загальне керівництво юридичною клінікою юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету, здійснює ректор.

3.2. Структуру та чисельність співробітників юридичної клініки визначає ректор Тернопільського національного економічного університету

3.3. Членами юридичної клініки є студенти, що навчаються за напрямом "Правознавство", на момент вступу до юридичної клініки є студентами 2 – 5 курсів та надають правову допомогу під керівництвом викладачів-кураторів. Порядок і строк їх участі у роботі юридичної клініки, кількість студентів-консультантів визначається цим Положенням.

3.4. **Директор** призначається на посаду наказом ректора ТНЕУ, за поданням декана юридичного факультету. Директором юридичної клініки може бути особа, яка має вищу юридичну освіту і досвід роботи за фахом не менше 2 років.

3.4.1. Директор юридичної клініки:

- організовує роботу юридичної клініки;
- затверджує локальні нормативні документи клініки;
- затверджує форму документації клініки;
- організовує теоретичне та практичне навчання у юридичній клініці;
- координує роботу юридичної клініки з роботою юридичного факультету ТНЕУ та іншими організаціями;
- здійснює підбір персоналу юридичної клініки та здійснення контролю за його роботою;
- приймає рішення про прийом та відрахування студентів з юридичної клініки;
- налагоджує співпрацю з органами державної влади і місцевого самоврядування, ЗМІ, підприємствами, установами та організаціями, іншими юридичними клініками та громадськими організаціями;
- готує звіти про діяльність юридичної клініки;
- веде роботу по залученню фінансування;
- контролює висвітлення діяльності юридичної клініки в засобах масової інформації;
- виконує інші функції;
- здійснює нагляд за діяльністю юридичної клініки, спрямовує її роботу відповідно до законодавства України, цього положення та інших програмних документів.

3.5. **Спеціалістом** юридичної клініки може бути особа, яка має базову юридичну освіту.

3.5.1. Спеціаліст юридичної клініки:

- складає графік чергувань викладачів-кураторів та консультантів;
- веде реєстраційний журнал або(та) картотека клієнтів;
- веде журнали вхідної і вихідної кореспонденції;

- організовує зустрічі з клієнтами;
- бере участь у підготовці і проведенні заходів юридичної клініки;
- налагоджує якісний обмін інформацією між учасниками юридичної клініки;
- вирішує питання про прийнятність справи, її направлення до студента;
- виступають у ролі куратора за кожним зверненням;
- забезпечує теоретичну підготовку, яка є складовою програми клінічної освіти студента;
- здійснює контроль за діяльністю студентів на відповідність правової допомоги вимогам законодавства і професійної етики;
- готує звіти про роботу юридичної клініки;
- виконує інші функції.

3.6. **Консультантами** юридичної клініки є студенти 3 - 5 курсів, що навчаються на юридичному факультеті» та надають правову допомогу під керівництвом викладачів-кураторів.

Діяльність клініки щодо надання правової допомоги об'єднана у п'ять основних напрямків:

- з питань соціального забезпечення, трудового і житлового законодавства;
- звернення до місцевих органів влади та установ;
- захисту майнових і сімейних прав громадян;
- захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності;
- надання правової допомоги потерпілим від злочинів;

Студенти-консультанти залучаються до роботи у клініці на основі конкурсного відбору (основні критерії відбору: 3-5 курс навчання; зацікавленість у тривалій участі у клінічному проекті та у здобутті практичних навичок роботи; комунікаційні здібності; успішність у навчанні; активна участь у громадському житті факультету).

3.7. **Викладачі-куратори:**

- викладають необхідні для юридичної клініки спецкурси та здійснюють

організацію необхідних навчальних семінарів, тренінгів;

- надають допомогу студентам юридичної клініки у вирішенні справ та здійсненні правопросвітньої роботи;
- здійснюють контроль за якістю надання правової допомоги студентам, дотриманням правил професійної етики;
- виконують інші функції.

3.8. Вимоги до організації роботи юридичної клініки:

- Університет створює та забезпечує належні умови для функціонування юридичної клініки;
- інформація про роботу юридичної клініки та Положення про юридичну клініку ТНЕУ оприлюднюються у місцевих засобах масової інформації, а також розміщуються у приміщенні, у якому розташована юридична клініка, у місцях, зручних для вільного огляду громадян;
- юридична клініка повинна надати клієнту інформацію про прийняття його звернення до розгляду чи обґрунтовану відмову у такому прийнятті;
- юридична допомога, як правило, надається безпосередньо при розгляді звернення. З причин неможливості вирішення питання відразу під час приймання та у разі потреби додаткового вивчення порушеного питання працівниками юридичної клініки може встановлюватись інший строк і порядок розгляду звернення громадянина;

3.8.1. Клієнту повинна бути забезпечена можливість подати керівнику юридичної клініки свій відгук про якість наданої йому правової допомоги.

3.9. Реєстрація обліку приймання громадян студентами здійснюється за допомогою журнальної та комп'ютерної форми реєстрації.

4. ЧЛЕНСТВО СТУДЕНТІВ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

4.1. Зарахування студентів до юридичної клініки здійснюється щорічно на початку навчального року за власним бажанням. Умови встановлюються

юридичною клінікою і вивішуються у приміщенні, у якому розташована юридична клініка, у місцях зручних для вільного огляду студентів.

4.2. Членство в юридичній клініці не виключає членства в інших об'єднаннях громадян.

4.3. Вимоги до члена юридичної клініки:

- навчання на 3 – 5 курсі юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету;

4.4. Порядок реєстрації членства в юридичній клініці:

- для набуття членства юридичної клініки особа подає до юридичної клініки заяву на вступ до юридичної клініки та пред'являє необхідні документи – студентський квиток та залікову книжку.

4.5. Особа втрачає членство юридичної клініки в таких випадках:

- за власним бажанням – з моменту прийняття поданої заяви про вихід із членства юридичної клініки;

- внаслідок подання нею під час реєстрації як члена юридичної клініки завідомо неправдивих документів – з моменту подання таких документів;

- у разі дострокового припинення навчання на юридичному факультеті Тернопільського національного економічного університету;

4.5.1. Якщо член юридичної клініки має невиконані завдання (незакрита справа, невиконане доручення тощо), він може вийти з членства юридичної клініки лише після виконання відповідних обов'язків.

4.5.2. Особу, яка втратила членство в юридичній клініці, може бути поновлено як члена юридичної клініки згідно правил цього Положення.

4.6. Член юридичної клініки має право:

- одержувати знання та практичні навички для застосування на практиці і використання у майбутній професії;

- одержувати матеріали юридичних справ та інформацію про справи, які веде юридична клініка, брати участь в їхньому обговоренні;
- бути присутніми при розгляді справ, котрими займаються інші студенти;
- брати участь в проектах, програмах та інших заходах, організовуваних юридичною клінікою;
- брати участь у вирішенні організаційних питань діяльності юридичної клініки та надавати пропозиції керівництву юридичної клініки щодо вдосконалення її роботи;
- виступати від власного імені як член юридичної клініки;
- звертатися до юридичної клініки за захистом своїх законних прав та інтересів, користуватися всіма формами допомоги юридичної клініки;
- брати участь у будь-якому виді діяльності юридичної клініки;
- звертатися із запитами, заявами, пропозиціями до юридичної клініки та отримувати відповіді на них;
- висловлювати свої погляди та відстоювати свою думку, обговорювати та критикувати роботу юридичної клініки;
- добровільного виходу з юридичної клініки.

4.7. Член юридичної клініки зобов'язаний:

- відвідувати теоретичні заняття, семінари, тренінги, брати участь в інших заходах, що проводяться в межах роботи юридичної клініки;
- постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;
- вести справи з дотриманням етичних норм та збереженням конфіденційності;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- точно, вчасно і якісно виконувати рішення та вказівки керівництва юридичної клініки, прийняті у межах його компетенції;
- чергувати в юридичній клініці за встановленим графіком, брати участь у консультуванні громадян;

- згідно з дорученням керівництва юридичної клініки та відповідно до вимог чинного законодавства брати участь у веденні справ клієнтів клініки у відповідних органах та установах;
- дотримуватись мети та завдань юридичної клініки;
- дотримуватись і виконувати вимоги цього Положення та взятих на себе обов'язків;
- дбати про авторитет юридичної клініки.
- у своїй діяльності керуватись принципами роботи і завданнями юридичної клініки;
- надавати звіт за підсумками циклу проведеної роботи.

4.9. При закінченні клініки, студентів видається сертифікат про проходження клінічного стажування з відповідної програми

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

5.1. Тернопільський національний економічний університет надає для юридичної клініки приміщення та матеріальні ресурси, необхідні для організації навчального процесу, здійснення приймання відвідувачів з метою надання правової допомоги.

5.2. Для матеріального та технічного забезпечення діяльності юридичної клініки надаються меблі, комп'ютери, які дозволяють працювати з правовими базами даних, мережею Інтернет, принтери, сканер та засоби телефонного зв'язку, канцелярське приладдя тощо.

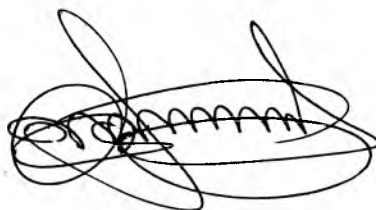
5.3. Фінансування юридичної клініки здійснюється за рахунок коштів ТНЕУ, благодійних внесків громадян і організацій та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

6. ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ В ДІЮ

6.1. Це Положення вводиться в дію наказом ректора після схвалення на Вченій раді університету.

6.2. Положення може бути доповнено чи змінено у відповідності до чинного законодавства.

В. о. декана ЮФ

Банах С.В.

Погоджено:

Перший проректор

Шинкарик М.І.

Начальник юридичного відділу

Труфанова Л.М.